

FOLDROWAĆ (32) *vb impf*

fołdrować (24), **foldrować** (6), fołdrować *a.* foldrować (2); fołdrować *KromRozm I, GroicPorz* (5), *RejWiz, UstPraw* (2), *OrzRozm, BielKron, KochPs, Calep, SarnStat* (3), *KlonWor*; fołdrować : foldrować *CzechEp* (7 : 6).

Oba o oraz a jasne.

inf fołdrować (13). ◇ *praes 1 sg* fołdruję (2). ◇ *3 sg* fołdruje (6). ◇ *3 pl* fołdrują (4). ◇ *fut 3 sg m* będzie fołdrować (1). ◇ *imp 2 sg* fołdruj (1). ◇ *con 3 sg* by fołdrował (5).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Oskarżać, występować przeciw komu; accusare, inquirere Cn* (25) :

fołdrować na kogo (2): iuz moy miły brácie/ Gdyżes ielt ták cnotliwy/ nie fołdruię ná cie. *RejWiz* 127; thám ná zamku poczał ná nie fołdrować/ iż oni przepádli winę á obrázili štolec Krolewskiego máieftatu/ swoim niepołtużeńftwem *BielKron* 230.

a. *praw. Pozywać, występować przeciw komu w sądzie; instigare, iure experiri JanStat* (8) : W káždym mieście w iármárk wolno káždemu ná miárę ná wagę przedáwác. A ktorzyby miefzczanie tego bronili/ á byliby przed nas pozwáni: tácy máią stánać záwicie przed námi [...] A ielliby o to trzemá przeświádczono/ tąż winá stém grzywien máią być karáni: z ktorych stá grzywien nam połowicá/ á ftronie co fołdruie połowicá. *UstPraw* F4.

fołdrować przeciw komu (1): gdy żaden przeciw niemu fołdrować niebędzie/ przedfye v Sądu vkaże niewinność swoię przyfyeğá álbo innemi dowody *GroicPorz* ov.

fołdrować na kogo (5): tráfi fye iż złódziey vkrádnie sukno/ y będzie poiman s suknem/ ktho ma fołdrować ná złódzieią/ Kráwec czyli Pan onego sukna *GroicPorz* ee2v, n4v, o, o2v; Przetoż nie fołdruy ná mię/ profzę Pánie brácie: Nie názbytem cię przywiodł ku znáczney vtráćie. *KlonWor* 20.

fołdrować o co (3): *GroicPorz* n4v; A ktoby o tákowá głowę fołdrował/ tákowy ma zápláćić winę što y dwádzycięciá grzywien *UstPraw* K2 [*idem*] *SarnStat* 239.

b. *Nastawać na kogo, domagać się kary* (15) :

fołdrować na co (9): Wolno im prześládownąć/ wyganiáć/ ofkarżác y ná krew niewinná fołdrować: chociażby lámi y niewiernymi y wżetecznymi y cudzołożnikami byli. *CzechEp* 61; ázaż też brát ná wylanie krwie/ ábo przynamniey ná wygnánie brátá obładzonego fołdruie? *CzechEp* 96, 27, 88, 93, 101, 326. *Cf fołdrować u kogo na co; przeciw komu na co.*

fołdrować na kogo (6): Tę pomfće/ to przekłętwo/ da bóg/ vczuie/ Ktokolwiek bez méy winy ná mię fołdruie [*qui loquuntur mala adversus animam meam Vulg Ps* 108/20] *KochPs* 169; Zali y ták wolno będzie X. K. wedle iego kápláńftwá ná tákie foldrować y o ich fię wygnánie y przesłádownánie stárác. *CzechEp* 58, 59, 88, 94, 97.

fołdrować u kogo na co (1): Bo ci nigdy tego nie czynili co czyni Antychrift z swoimi inquitormi y z infzymi inftygátory/ ktorzy wftáwicznie fołdruią y v Máiftratu y v pólpolftwá ná krew wiernych chwálcy Bożych. *CzechEp* 42.

fołdrować przeciw komu na co (1): dla prebendy/ buły/ y tłuftey polewki/ ktorą fię próznuiąc tuczą: [...] nikogo prześládownąć ábo przeciw niemu ná krew iego y zelżywość fołdrować. *CzechEp* 28.

Szereg: »instygować i fołdrować« (2): Trudno się z takimi rospieraćć/ którzy mowić y fluchać niechęć/ prawdy która w oczy kole. A ielźcże trudniejszy/ gdy się drápác páznokćiami chęcą y ná wylanie krwi vsiłuia/ inftyguia y fołdruią *CzechEp* 326, 27.

2. *Popieraćć, bronić, propagować; promovere Calep, JanStat* (7) : Promoveo – Pomógám fołdruię. *Calep* 859b.

fołdrować kogo, co (6): ktoby przyiachawifly fczudzei ziemie iakie nove navki abo Xięgi wnolicz foldrovacz y vzyvacz ich chcial. Then vedlia ftarych praw a przyvileiow Koronnych ma bycz karą *ComCrac* 13v, 18v; Włoch nyeyáki/ [...] mnich zbyegly czyli żyd/ [...] fą ci ludzyc v nas w Polífce/ którzy tákyego z inąd od mądrych y dobrych ludzi wygnánego fołdruią/ y máło nye ná rękú pyáltuią *KromRozm I K4v*; koždy kácerz/ ktoryby przeciwko ftározytney wierze Kroleftwá Polkfkiego/ inákłzą wiarę przyymował y trzymał/ y ią fołdrował/ áby [...] ná wieczne czáfy bezećnym człowiekiem był *OrzRozm M4v; SarnStat* 1233 [2 r.].

Szereg: »fołdrować albo bronić« (1): A iefliby Stároftá [...] tákiego kupcá z towáry zá gránice Koronné przepuścić/ fołdrować/ álbo bronić chćiał/ [...] tedy kupiec té wzyftki towáry tráćić ma. *SarnStat* 1233.

Synonimy: 1. *forytować, instygować, obwiniać, winować*; 2. *bronić, forytować, pomagać*.

Cf **FOLDROWANIE, FOLDROWANY, FOLDRUJĄCY**